

VII kadencja



KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI POLITYKI

SENIORALNEJ

(NR 11)

z dnia 17 grudnia 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Polityki Senioralnej (nr 11)

17 grudnia 2014 r.

Komisja Polityki Senioralnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Michała Szczerby (PO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

- informacja Ministra Sportu i Turystyki na temat aktywności osób starszych w obszarze sportu i turystyki,
- podjęcie inicjatywy uchwałodawczej w sprawie upamiętnienia prof. Haliny Szwarc w związku z 40. rocznicą powstania pierwszego w Polsce Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2015 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Katarzyna Sobierajska** podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki wraz ze współpracownikami, **Marzena Breza** dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Barbara Kucharska** pełnomocnik Zarządu Województwa Mazowieckiego ds. senioralnych, prof. **Ewa Kozdroń** z Akademii Wychowania Fizycznego, prof. **Kajetan Hądzelek** z Polskiego Komitetu Olimpijskiego, **Przemysław Wiśniewski** prezes Fundacji Zaczyn wraz ze współpracownikami, **Krystyna Męcik** prezes Uniwersytetu Trzeciego Wieku, **Laura Żochowska** wiceprezes Towarzystwa Warszawskiego UTW, **Grażyna Andziak-Ziemińska**, **Halina Takiela-Leicher**, **Barbara Kopczyńska**, **Antoni Nowocin**, **Stefan Jarecki** z Mazowieckiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku, **Michalina Chojnowska** z Warszawskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku im. Fryderyka Chopina, **Elżbieta Zajac**, **Stanisław Trzmiel** z Grochowskiego UTW, **Sławomira Pieńkowska** z Pierwszego Żoliborskiego UTW, **Patryk Babkowski** z Zarządu Krajowego Instytutu Polityki Senioralnej, **Paulina Troć**, **Konrad Szczodrak** i **Piotr Sawicki** z Fundacji Synexus, **Monika Stec** socjolog z Fundacji Kultury Fizycznej oraz profesor **Bolesław Samoliński**, stały ekspert Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jakub Krowiranda** i **Elżbieta Przybylska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł **Michał Szczerba (PO)**:

Dzień dobry państwu, zachęcam do zajmowania miejsc, ponieważ za chwilę zaczniemy posiedzenie. Szanowni państwo, serdecznie witam na XI posiedzeniu Komisji Polityki Senioralnej. Serdecznie witam gości, pozwolę państwu, że nie będę ich wszystkich z nazwiska wymieniał. Mam pytanie do państwa posłów: czy otrzymali zawiadomienia o posiedzeniu, czy są pytania do porządku dziennego? Nie widzę i nie słyszę. Stwierdzam zatem przyjęcie porządku dziennego oraz protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji. Przystępujemy teraz do realizacji porządku dziennego.

Chciałbym zaproponować następujący porządek: punktem pierwszym byłaby informacja ministra sportu i turystyki na temat osób starszych w obszarze sportu i turystyki. Bardzo serdecznie witam panią Katarzynę Sobierajską, podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki. Drugim punktem będzie dyskusja nad propozycją inicjatywy uchwałodawczej w sprawie upamiętnienia pani prof. Haliny Szwarc, z związku z 40. rocznicą powstania w Polsce pierwszego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. I punktem trzecim – bardzo istotnym, bo będącym realizacją zobowiązania, nałożonego na nas przez

marszałka Sejmu – będzie rozpatrzenie planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2015 roku. Dokładnie w tym momencie pan Jakub Krowiranda wręcza państwu kopie planu pracy. Jesteśmy otwarci na państwa dodatkowe sugestie i rozszerzenie tego projektu.

Dziś, w godzinach porannych odbyło się prezydium Komisji, podczas którego uzgodniliśmy wstępną koncepcję, ale nadal napływają zgłoszenia państwa posłów.

Szanowni państwo, otwieram punkt pierwszy – informacja ministra sportu i turystyki na temat aktywności osób starszych w obszarze sportu i turystyki. Chciałbym podziękować panu ministrowi za przekazanie bardzo obszernego materiału, dotyczącego diagnozy, zmian demograficznych, działań strony publicznej, działań MSiT, ale także informacji, które otrzymaliśmy na temat konkretnych projektów, dotyczących aktywności fizycznej osób starszych oraz – rekreacji ruchowej osób niepełnosprawnych w starszym wieku.

Poproszę panią minister Sobierajską o przedstawienie tego materiału państwu posłom.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Sportu i Turystyki Katarzyna Sobierajska:

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, panie i panowie posłowie. W imieniu pana ministra Andrzeja Biernata bardzo serdecznie dziękujemy za zainteresowanie się tematyką aktywności osób starszych, także – w obszarze sportu i turystyki. To dla nas przyjemność, że dzisiaj na forum Komisji możemy ten temat państwu przedstawić.

Myślę, że jest kwestią oczywistą, iż w ostatnich latach wszyscy odnotowujemy – i jest to potwierdzone w wielu badaniach – dynamicznie postępujący proces starzenia się wielu społeczeństw – naszego także. Ten proces następuje z racji wydłużania się przeciętnego trwania życia, niskiego poziomu diety, czy migracji osób młodych. Z tych wszystkich powodów zauważamy to zjawisko coraz częściej.

Pozwolę państwu, że skupię się na elementach związanych z aktywnością i rekreacją ruchową. Badania, którymi dysponujemy – m.in. pochodzące z GUS – z jednej strony potwierdzają, że aktywny tryb życia istotnie wpływa na zdrowie osób starszych i jest czynnikiem zapobiegającym procesowi starzenia się. Jednak bardzo niepokojącym zjawiskiem jest, że prawie 40% osób starszych, po 65. roku życia w ogóle nie uprawia żadnej aktywności – fizycznej czy rekreacyjnej. Wręcz około 30% badanych przyznaje, że nie odczuwa takiej potrzeby. Stąd też nasz resort, już od kilku lat, włącza się aktywnie nie tylko w realizację rządowego programu, ale również podejmuje szereg innych inicjatyw na rzecz aktywności osób starszych w obszarze sportu i turystyki.

Oczywiście, rokiem kluczowym, był dla nas rok 2012, który został ogłoszony europejskim rokiem osób starszych i solidarności międzypokoleniowej. Wówczas nasz resort – w ramach zadania „Promowanie i wspieranie rozwoju sportu dla wszystkich” wyodrębnił projekty, ukierunkowane na realizację zadań związanych z aktywnością fizyczną osób starszych. Chcę państwo również poinformować, że w obu strategiach – zarówno w obszarze sportu, jak i turystyki – do roku 2015. działania skierowane do tej grupy społecznej stanowią jeden z priorytetów w obszarze „Strategii rozwoju sportu do roku 2015”. Jej głównym celem jest aktywne i sprawne społeczeństwo, w tym również szereg projektów dedykowanych osobom starszym.

Jeżeli chodzi o program i strategię, związaną z obszarem turystyki, również obecny, jeszcze funkcjonujący program zawiera takie priorytety. Uwzględniliśmy w nim potrzebę działań dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach celu „Rozwój wiodących typów turystyki”. Chcę wymienić trzy priorytety, które służą działaniom w tym obszarze: to turystyka uzdrowiskowa, medyczna, rehabilitacyjna oraz turystyka typu wellness, a także turystyka aktywna i specjalistyczna, z rozszerzeniem tworzenia nowych produktów turystycznych i pakietem usług dla seniorów.

Chcę poinformować, że obecnie programowany przez MSiT nowy program „Rozwoju Turystyki do roku 2020” zawiera priorytety w zakresie rozwoju turystyki społecznej, w tym – zwiększanie uczestnictwa w turystyce krajowej osób starszych. Podobnie, jak z aktywnością fizyczną po 65. roku życia, również – z udziałem w wyjazdach osób starszych jest obecnie nie najlepiej. Chcę zwrócić państwa uwagę, że Komisja Europejska

w obszarze turystyki dostrzega konieczność podjęcia działań w obszarze dedykowanym osobom starszym. Nie tylko ze względu na poprawę wyników i udziału seniorów w wyjazdach turystycznych, ale także z uwagi na to, że jest to grupa, której udział w wyjazdach turystycznych może wpływać na wydłużenie sezonu turystycznego. A – jak państwo wiedzą – dla niektórych polskich regionów, zwłaszcza północnych lub południowych wydłużenie tego sezonu ma zasadnicze znaczenie. Nasz resort łącznie z Komisją Europejską uczestniczył w projekcie „Calypso”, realizowanym wspólnie z Hiszpanią i Portugalią, w ramach programu „Podróże europejskich seniorów”. Niestety – ze względu na trudną sytuację ekonomiczną Hiszpanii i Portugalii – ten program został chwilowo zawieszony. Zakładał on wymianę seniorów pomiędzy uczestnikami projektu. To co cenne udało się już zrealizować, to znaczy badania, które stanowią dla na podstawę dla przygotowywania nowych ofert dla seniorów. Między innymi, z tych badań wynika, że osoby po 65. i 70. roku życia bardzo rzadko uczestniczą w wyjazdach turystycznych.

Chcę również powiedzieć, że w realizację zadań resortu skierowanych do seniorów bardzo aktywnie uczestniczą organizacje pozarządowe, zarówno w obszarze sportu jak i turystyki, np. w ramach konkursów. Wiele z tych organizacji pozyskuje środki na roczne a nawet kilkuletnie programy skierowane do seniorów.

Jeśli pan przewodniczący pozwoli, za chwileczkę oddam głos panu dyrektorowi Buzie, który powie szczegółowo o programach realizowanych w obszarze sportu. Jeśli chodzi o turystykę, na pewno pozwolę sobie zwrócić uwagę na te najważniejsze programy: „Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze”, które od bardzo dawna aktywnie w tym obszarze działa; seniorzy zdobywają odznaki turystyki kwalifikowanej i krajoznawczej. Nie tak dawno PTTK utworzyło odznakę „Turysty – seniora”.

Z organizacjami pozarządowymi były również realizowane takie projekty, jak: „Aktywny maluszek, a także – staruszek”, projekty, które łączą działania międzypokoleniowe. Ostatnio turystyczna organizacja małopolska zrealizowała bardzo ciekawy program „Seniorzy są wśród nas”. To działanie skierowane głównie do kadry turystycznej, biur podróży, obiektów noclegowych, które ma na celu szkolić kadrę w zakresie obsługi seniorów. Od kilku lat organizowany projekt PTTK – „Turystyka łączy pokolenia”, który zakłada organizację międzypokoleniowej sztafety turystycznej. Tak naprawdę w jednym dniu, na terenie całego kraju wędruje około 10 tys. osób – rodzinie i wielopokoleniowo. To też jest działanie, które staramy się wspierać. I widzimy, że przynosi ono bardzo dobre efekty w zakresie aktywizacji seniorów.

Natomiast, jeśli pan przewodniczący teraz pozwoli, to jeszcze pan dyrektor Buza – w uzupełnieniu informacji o działaniach i projektach w zakresie sportu powszechnego.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor Departamentu Sportu dla Wszystkich MSiT Dariusz Buza:

Szanowna Komisjo, drodzy państwo. W krótkich słowach chciałbym jeszcze uzupełnić wypowiedź pani minister w odniesieniu do programu sportu powszechnego. Rzeczywiście, od roku 2013 podjęliśmy szerszą współpracę z jednostkami pozarządowymi w zakresie promowania aktywności osób starszych. Gros tych intensyfikacji to jest właściwie rok bieżący, który rozpoczął się styczniowym Kongresem „Zdrowego Starzenia się”. I tu uśmiecham się w stronę pana profesora Samolińskiego, dzięki któremu rzeczywiście byliśmy aktywnym współuczestnikiem jednego z paneli i mogliśmy szerzej artykułować potrzeby związane z aktywnością fizyczną i jej wpływem na stan zdrowia obywateli w starszym wieku.

Podjęliśmy współpracę z Uniwersytetami Trzeciego Wieku. Takim sztandarowym projektem jest współpraca z Fundacją Instytutu Łukasiewicza. W ostatnim kwartale tego roku postaviliśmy na bardzo duże wydawnictwo bezpłatne, które trafia do wszystkich UTW, w nakładzie 22 tys. egzemplarzy. Jest to wydawnictwo promujące aktywność fizyczną, porady specjalistyczne, zestawy ćwiczeniowe i treści promujące ruch oraz jego oddziaływanie na seniorów. Współpracujemy z ludowymi zespołami sportowymi, w wielu województwach są organizowane Olimpiady Seniorów. Te imprezy cieszą się coraz większą popularnością i – jak się okazuje – jest na to duże zapotrzebowanie. Natomiast

na gruncie formalnym, Minister Sportu i Turystyki, w styczniu tego roku, podpisał specjalny list intencyjny, z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej, wpisujący się w działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej w ramach rządowego programu na rzecz aktywności społecznej osób starszych. Zaproponowaliśmy większą promocję bazy infrastrukturalnej, którą dysponujemy. Została ona zbudowana w latach 2008 – 2012, mówimy o kompleksach boisk „Orlik”.

Głos z sali:

Przecież większość z nich jest zamknięta...

Dyrektor departamentu MSiT Dariusz Buza:

I właśnie, tu pani poseł chciała powiedzieć coś, co nie do końca jest tak. W programie „Animator. Moje boisko Orlik 2012” jest 86% tych boisk. I to są Orliki, które nie są zamknięte. Z tymi 14% rzeczywiście różnie może być, ale pracujemy nad tym, żeby przełamać taki stereotyp, że są to boiska nie przeznaczone dla seniorów.

W ciągu jednego roku postawiliśmy jako priorytet, by o 20% więcej seniorów zaczęło odwiedzać Orliki. W ramach projektu „Akademia Animatora” zaczęliśmy szkolić animatorów w zakresie prowadzenia zajęć dla różnych grup wiekowych i społecznych. Postawiliśmy także na promocję. Jedną z propozycji jest projekt „Bądź w olimpijskiej formie” z udziałem pana Władysława Kozakiewicza, którego chyba przedstawiać nie trzeba. Pan Władysław odwiedza kilkadziesiąt lokalizacji UTW, nie tylko on. Trafiamy tam, gdzie jest lider, i gdzie jest grupa, która będzie ćwiczyć. W przyszłym roku chcielibyśmy te działania promocyjne kontynuować. Ale – żeby nie przedłużyć – chciałbym oddać głos przedstawicielce Fundacji Rozwoju Kultury Fizycznej, która jest operatorem Programu Orlikowego. Chcielibyśmy Szanownej Komisji przedstawić skrótowo nasze działania dotyczące seniorów na Orlikach.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Szanowni Państwo. W ubiegłym tygodniu odbyła się konferencja, podsumowująca Program „Nasz Orlik”. Chcielibyśmy poznać rezultaty tego programu.

Socjolog z Fundacji Kultury Fizycznej Monika Stec:

Dzień dobry. Nazywam się Monika Stec, jestem socjologiem. Jestem troszeczkę onieśmielona tą sytuacją, więc chciałabym powiedzieć krótko o projekcie pilotażowym, który w tym roku realizowaliśmy jako Fundacja Kultury Fizycznej. Do tego, co powiedział pan dyrektor chciałabym dodać, że od marca tego roku, animatorzy, którzy pracowali na Orlikach, musieli wybrać dwie grupy priorytetowe. Wśród sześciu grup, wyznaczonych odgórnie, byli seniorzy i mniej więcej 1/5 animatorów wybrała seniorów, jako tę grupę, z którą chce prowadzić zajęcia. Wydaje się, że jest to także ważny znak ilościowy.

Projekt pilotażowy „Seniorzy na Orliku” jest realizowany ze środków MPiPS w ramach Projektu „AFOS”. Odbywał się w 4 lokalizacjach w województwie pomorskim. Wybraliśmy lokalizacje różnorodne, po to, żeby sprawdzić jak sprawdzają się różne metody pracy z seniorami, w zależności od miejsca ich zamieszkania. W projekcie wzięło udział duże miasto – Gdańsk, średnie miasto – Puck, mała miejscowość – wieś Karwia oraz dość duża siedziba gminy wiejskiej – Sierakowice. Założenia projektu były takie, że w każdym z tych miejsc animatorzy mieli zrekrutować dwie grupy seniorów – po ok. 20 osób. W niektórych lokalizacjach udało się spełnić te wskaźniki, ale np. w małej wsi nie udało się zebrać tak dużej grupy. Zajęcia miały się odbywać od sierpnia do listopada włącznie, a okazało się, że grupy są na tyle stałe, że zajęcia będą się odbywać przez całą zimę. I mimo, iż projekt miał określony zasięg działania, jego trwałość będzie większa.

Na czym polegało wsparcie projektu? Otóż w jego ramach animatorzy, którzy realizowali zajęcia z seniorami, brali udział w warsztatach, następnie diagnozowali społeczność lokalną pod względem potrzeb seniorów – aktywnych i nieaktywnych fizycznie, potem przeprowadzali rekrutację na zajęcia i prowadzili je. W trakcie projektu musieli także zrekrutować dwóch wolontariuszy – seniorów. To jest bardzo ważne, ponieważ byli to łącznicy między na ogół młodymi animatorami a seniorami, którzy brali udział w zajęciach.

I trzecia ważna rzecz jest taka, że w ramach projektu dofinansowanie w wysokości 1500 zł było przeznaczone na zakup sprzętu sportowego, dedykowanego konkretnie na te zajęcia dla seniorów. W ramach projektu zrealizowano także film dokumentalny. Powstaje także podręcznik dla animatorów, dotyczący tego, jak pracować z seniorami na Orlikach. Dlatego wydaje się, że poza tym, co działo się w tych czterech miejscach, będziemy mieli wiele materiału do tego, by w przyszłym roku pracować na Orlikach z seniorami.

Na koniec chciałabym jeszcze pokazać zwiastun tego filmu dokumentalnego. Film jest już gotowy, jego premiera odbyła się tydzień temu, po konferencji podsumowującej Projekt „Nasz Orlik”. Film będzie dostępny w internecie, na razie krótki zwiastun. Może jeszcze tylko powiem, że obecna tu pani profesor Kozdroń również wystąpiła w tym filmie jako ekspertka. Niestety, nie ma jej na tym zwiastunie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Szanowni państwo, bardzo dziękuję za tę informację, która przedstawiła pani minister Sobierajska i osoby towarzyszące pani minister. Zadaję pytanie: czy są jakieś zgłoszenia do dyskusji? Chciałbym również przywitać przedstawicieli innych instytucji, które są dzisiaj z nami: przedstawicieli Polskiego Komitetu Olimpijskiego, Fundacji Rozwoju Kultury Fizycznej, która zaprezentowała materiał filmowy i informację o seniorach na Orliku oraz przedstawicieli wszystkich innych instytucji i organizacji, które są dzisiaj obecne.

Czy są jakieś zgłoszenia ze strony państwa, uwagi, propozycje? Bardzo proszę – pani profesor Ewa Kozdroń, Akademia Wychowania Fizycznego.

Profesor Akademii Wychowania Fizycznego Ewa Kozdroń:

Dzień dobry. Panie przewodniczący, szanowni państwo – ja tylko chciałam ad vocem powiedzieć dwa słowa na temat filmu, który tu widzieliśmy. Miałam przyjemność być na podsumowaniu, na którym obecni byli nie tylko animatorzy ze wspomnianych miejscowości, ale w ogóle z Orlików. I muszę powiedzieć, że jestem zbudowana ich postawą i otwartością. Zaczyna się zmieniać postawa animatorów pracujących na Orlikach. Nam się wydawało, zresztą sama miałam takie przeświadczenie, że są to dzieci, młodzież i tylko piłka nożna. Gdyby posłuchali państwo tych młodych ludzi, bo instruktorzy są mniej więcej w wieku koło 30., jak oni żyją, tym co robią w tym środowisku i jak widzą możliwość współpracy osób starszych z dziećmi, to można powiedzieć, że ta praca idzie w bardzo dobrym kierunku. To tylko tyle.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Pani przewodnicząca Józefa Hryniewicz.

Poseł Józefa Hryniewicz (PiS):

Panie przewodniczący, pani minister, szanowni państwo. Chciałabym zapytać panią minister, jak państwo definiują seniora. Ponieważ te programy, które przedstawicie, są dla 45+, 50+. Rozumiem, że młody wiek upoważnia panią do tego, żeby ich zaliczać do seniorów, ale moi znajomi w wieku 40., a nawet 50. lat bardzo się obrażają, jak mówię o nich seniorzy. Chciałabym się dowiedzieć, co państwo proponują dla takich 70+, 75+, może – 80. To byłoby bardziej interesujące na tej Komisji. Gdyby pani zechciała... Poza tym zwracam uwagę na to, że te dane demograficzne, które państwo przytaczacie, w żadnym razie – przepraszam, że wejdę tu w moją rolę nauczycielską i osoby zajmującej się demografią. Otóż te dane, dotyczące przeciętnego dalszego trwania życia – państwo przytaczacie je z r. 2012 – dotyczą noworodka z r. 2012. Te 81 lat zdarzy się więc za 81 lat. Dzisiaj radziłabym (jeśli mogę) by posługiwali się państwo danymi, które dotyczą choćby prognozy demograficznej. Ale żeby już było prościej, to są takie dane publikowane przez Naukowy Instytut Zdrowia Publicznego dotyczące zdrowia Polaków. I stamtąd widać, jak się rozkłada zdrowie ludzi w wieku 65+ czy 75+. Myślę, że to byłaby dobra wskazówka.

Moje pytanie dotyczy więc: co państwa upoważnia, żeby tak młody wiek zaliczać do wieku senioralnego? I co państwo macie do zaproponowania rzeczywistym seniorom 70, 75+?

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Mogę, panie przewodniczący?

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo proszę, pani minister.

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Dziękuję bardzo za pytanie i za tę słuszną sugestię a propos badań. To jest jedno z przykładów i źródeł, z których my czerpiemy. Jednak nie opieramy się tylko i wyłącznie na tym badaniu, a dane, które pani przewodnicząca była uprzejma wymienić, też bierzemy pod uwagę. Natomiast jeśli chodzi o wiek – ja także zaliczam się do grupy 40 czy 50. Rzeczywiście jest tak, że standardowo w obszarze turystyki i sportu za wiek seniora przyjmuje się 65+ i to jest ta granica, którą wyznaczył program Komisji Europejskiej. W przypadku Programu „Calypso” ten wiek został obniżony do 55+, czyli senior powyżej 55 roku życia mógł z osobą towarzyszącą wziąć udział w wyjeździe z określoną zniżką.

Myślę, że są to granice, powszechnie uznawane za grupę senioralną, wynikające z różnego rodzaju opracowań. Jeśli chodzi o nasze projekty – w zakresie turystyki czy sportu powszechnego – to starają się one różnicować szeroko rozumianą grupę seniorów. Jeśli weźmiemy pod uwagę seniorów 55+, to ich aktywność w zakresie zajęć o większym wysiłku fizycznym, czy gier zespołowych, jest bardziej możliwa, natomiast nording walking czy zajęcia wymagające mniejszej aktywności fizycznej są dedykowane do grup bardziej zaawansowanych wiekowo – powyżej 65 czy nawet 70 r. życia. Nie mamy wprost działania skierowanego do grupy 75+ czy 80+, natomiast animatorzy – w zależności od grupy, z którą współpracują – dostosowują do niej proponowane zajęcia. Tak to się odbywa. Natomiast co do pewnego standardu, to 65+ jest granicą powyżej której mamy do czynienia z grupą senioralną. Przynajmniej my tak to traktujemy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję. Pani poseł Nowak. Bardzo proszę.

Poseł Maria Nowak (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, pani minister, Wysoka Komisjo, szanowni państwo. Mam krótkie pytanie o to, jak wygląda współpraca z samorządami. Dlatego, że w informacji piszą państwo, że ministerstwo w realizacji programu „AFOS” zamierza dotrzeć do jak największej liczby adresatów, przypominając liczbę 65.000 seniorów, skupionych przy UTW. Ale nie wszyscy muszą być koniecznymi uczestnikami UTW. Opisuję to na swoim przykładzie – miasta Chorzowa, gdzie od kilkunastu lat są prowadzone różne grupy aerobiku czy ćwiczeń dla osób powyżej 60 roku życia. One cieszą się dosyć dużą popularnością, więc samorząd je dofinansowuje. W tej chwili było to 30 zł miesięcznie. Słyszę, że po nowym roku będzie co najmniej o 10 zł więcej. Dla osoby, która ma 1000 zł emerytury, te 40 czy 50 zł to jest dosyć duży koszt. Myślę więc, że skoro samorząd i tak dofinansowuje te zajęcia, to gdyby otrzymał jakąś dodatkową złotówkę z budżetu, to byłoby to dodatkowym bodźcem, aby takie zajęcia dla osób starszych po 60., czy po 70. roku życia – realizować. Chodzi mi o współpracę z samorządem i przekazanie dotacji, która dofinansuje resztę. To byłoby z korzyścią dla seniorów, którzy niekoniecznie chcą uczestniczyć w zajęciach UTW, ale chcą się poruszać i zdrowo spędzać jesień życia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję pani poseł Marii Nowak. Pani minister, bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w MSiT Katarzyna Sobierajska:

Jeśli pani poseł pozwoli, i pan przewodniczący, chciałbym poprosić pana dyrektora Bużę o przedstawienie obecnej sytuacji i możliwości wykorzystania w większym zakresie samorządu w tych programach.

Dyrektor departamentu MSiT Dariusz Buza:

Proszę państwa, jeżeli idzie o ten program, to uwaga pani poseł wydaje się być słuszną. Oczywiście, zaangażowanie samorządów na najniższym poziomie, na którym dysponują środkami, i skłonienie ich do zaangażowania i wspierania tych programów, wydaje się

celem nadrzędnym. Pracujemy nad takimi rozwiązaniami, bazującymi już na naszych innych programach, skierowanych na razie do dzieci i młodzieży; żeby ten komponent samorządowy z najniższego poziomu był obecny – w postaci infrastruktury, która jest udostępniana (bo takie są chyba największe możliwości) bądź też wsparcia – jak mówiła pani poseł – w postaci refinansowania bądź wsparcia ze środków samorządowych.

Co do rozwiązań – takimi jeszcze nie dysponujemy. Program „Aktywność Fizyczna Osób Starszych” funkcjonuje dopiero od lipca tego roku. Poprowadziliśmy go w formule pilotażowej – tzn. 20% wkład własny beneficjenta, nie różnicując i nie ograniczając go tylko do programów ogólnopolskich, aczkolwiek tak się zdarzyło, że także współpracujemy z partnerami terytorialnymi lub lokalnymi. Staraliśmy się – bo naszą strategią na najbliższy czas jest doprowadzenie do impulsu, który przeniknie na sam dół – przełamanie mentalności osób starszych, które mają zanizony poziom samooceny; mówią: ja się nie nadaję, to nie dla mnie, zrobię sobie coś złego, złamię nogę itd., itp. Postawiliśmy na promocję, żeby osoby, które są liderami – m.in. Władysław Kozakiewicz – były zbliżone wiekowo do uczestników. Bo rozminęło by się z celem, gdyby lider pokazujący ćwiczenia miał 28 lat, a jego uczniami byli seniorzy ok. 70 roku życia. To się nijak ma do siebie.

Staramy się, małymi krokami, zaangażować w ten proces środowiska, także samorządowe. To jest trudne, ponieważ nasze programy dla dzieci i młodzieży – a więc, wydawałoby się, że najbardziej nośne – też postępują powoli. Czyli proces zaangażowania się jednostek samorządowych szczebla gminnego napotyka przeszkody natury ekonomicznej: są napięte budżety, nie ma środków itd. Ale wydaje się, że to jest kwestia nieodwracalna. Dlatego, że minister – ze środków publicznych – nie będzie brał grantów w 100%. To jest kwestia aktywizacji tych, którzy chcą się do nas zgłosić, z nami współpracować i tam, gdzie jest podatne środowisko, a więc ludzie, którzy to pociągną. Bo chcieć, to móc – taki cel nam przyświeca.

Absolutnie uznaję uwagę pani poseł za słuszną. Pracujemy nad tym. Rozwiązań formalnych w ogłoszonym programie jeszcze nie postaviliśmy, mówimy tylko o tym, że mogą być partnerzy zewnętrzni – w tym jednostki samorządu terytorialnego. Ale znając ograniczenia samorządów, uelastyczniliśmy też nasze oczekiwania.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję panu dyrektorowi. Takim kolejnym źródłem finansowania projektów – także w zakresie finansowania aktywności fizycznej osób starszych – jest „Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014 – 2020”. Chciałbym przypomnieć, że w styczniu będzie kolejna edycja tego programu, w ramach którego organizacje pozarządowe będą mogły składać swoje wnioski o granty. Ale dobrym celem naszej Komisji jest także prezentowanie dobrych praktyk. I niewątpliwie dobrą praktyką, która także jest finansowana ze środków „AFOS” jest Olimpiada Sportowa UTW i Organizacji Senioralnych. Organizuje ją UTW w Łazach. Chciałbym przywitać panią prezes Krystynę Męcik, która jest organizatorem tego projektu. I choć nie uzgodniłem tego z panią prezes, chciałbym prosić o dwa, trzy słowa na temat tego projektu i dotychczasowych dokonań tej Olimpiady, która łączy bardzo duże grono uczestników UTW z całego kraju. Bardzo proszę.

Prezes Uniwersytetu Trzeciego Wieku Krystyna Męcik:

Witam wszystkich bardzo serdecznie. Olimpiada Uniwersytetów Trzeciego Wieku i organizacji senioralnych to przede wszystkim wyzwanie dla seniorów i cel, aby zadbać o swoje zdrowie. Bierzemy udział w konkursach „AFOS” lub organizowanych przez ministerstwo sportu, ale najważniejsze jest to, że seniorzy poczuli chęć dbania o swoje zdrowie i integrację. Olimpiada, za co dziękuję, ma od samego początku patronat Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Jej symbolem są 3 kółka – choć normalnie jest 5 – ale chodzi o to, że to jest trzeci wiek, więc seniorzy nie mają czasu, żeby czekać, by olimpiada odbywała się co 4 lata.

Jeszcze ważniejsze jest to, że nastąpiła integracja międzypokoleniowa. I to jest chyba najważniejsze wyzwanie, że babcia zdobywa kartę pływacką razem z wnukiem; uprawiają jazdę na rowerze, grają w tenisa ziemnego, czy stołowego. Podczas takiej olimpiady

jest 10 dyscyplin. I niesamowicie ważne jest, że młodzież, która odchodzi od wychowania fizycznego – bo taka była zgoda rodziców i nauczycieli – zostaje ratowana przez wkraczające babcie (tegoroczna olimpijka z Krakowa, która pobiła rekord basenu, ma 87 lat). Okazuje się, że seniorzy rzeczywiście dbają o swoją sprawność fizyczną. To, co nas najbardziej cieszy, to że seniorzy przyjeżdżają z wnukami, a czasem zdarza się, że wnuk telefonuje do rodziców, że wprawdzie niczego nie osiągnął, bo babcia zdobyła złoty medal w pływaniu, brydżu, tenisie. To kibicowanie wnuków jest niezmiernie ważne, zwłaszcza podczas Olimpiady, do której UTW i organizacje senioralne ćwiczą przez cały rok. To naprawdę cieszy, kiedy ratownicy – z wielką celebrą – wręczają kartę pływacką wnuczowi, który ma 5 lat i babci, która ma 70 lat.

Wielki pokłon dla PKOL-u, ministerstwa sportu i „AFOS”. I jeszcze więcej. Pamiętam, kiedy pan burmistrz powiedział, że Łazy to jest wioska, a ja dokończyłam, że to wioska olimpijska seniorów. Czekamy na wsparcie, ponieważ zaplecze mamy piękne. Mamy także wsparcie sejmowej Komisji Polityki Senioralnej. Mamy także wsparcie GOPR, WOPR, szkół – to jest cudowne, że dla seniorów ludzie przebywają w wolontariacie.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Proszę powiedzieć, kiedy w 2015 r. odbędzie się olimpiada?

Prezes UTW Krystyna Męcik:

W dniu 16 maja, ale myślę, że dobrze by było, żeby to już była dwudniowa olimpiada. Ale dokończę z wolontariatem, ponieważ to jest średnia szkoła wojskowa, policyjna, GOPR-owska, a jej uczniowie bardzo usilnie zdobywają uprawnienia, pozwalające im sędziować. To piękne, że rehabilitanci, emerytowani nauczyciele wychowania fizycznego wkraczają do nas jako nasi instruktorzy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję. Szanowni państwo, czy w sprawie punktu 1 porządku obrad? Pani profesor Ewa Kozdroń.

Profesor AWF Ewa Kozdroń:

Przepraszam, że zabieram głos, ale to w sprawie, którą poruszyła pani poseł i o której mówił pan dyrektor. Dzięki projektom, które są finansowane w Ministerstwie Sportu i Turystyki, Europejskie Stowarzyszenie Promocji i Aktywności 50+ od czterech lat realizuje projekt „Pro-Kobieta”, a w tej chwili „Pro-Men 50+”. Chodzi o to, że po trzymiesięcznym działaniu w danym środowisku wybieramy liderki (na razie panowie się nie zgłosili), które odpowiednio szkolimy, i które działają na danym terenie. Ten impuls z projektu daje później możliwość działania w swoim środowisku. One naprawdę pięknie działają: rozwijają się nie tylko w kierunku sportowym, ale aktywizują się. I to jest ta współpraca na terenie gminy i danego środowiska. To one same szukają projektów, które będą mogły bezpośrednio wspomóc. Jeśli będzie darmowa możliwość skorzystania z sali, to wiadomo, że będzie mniejsza stawka, żeby zapłacić instruktorowi. Myślę, że ta zmiana świadomości to pokazanie braku czekania na pieniądze z góry, ale i działanie w terenie. Ale musi być lider, który to pociągnie. Bo samo powiedzenie: róbmy wolontariat, nie wystarczy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Dziękuję. Zamykam punkt pierwszy. Przechodzimy do punktu drugiego, którym jest dyskusja nad propozycją uchwałodawczą naszej Komisji w sprawie upamiętnienia profesor Haliny Szwarz, w związku z 40. rocznicą powstania pierwszego w Polsce Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Szanowni państwo, za chwilę oddam głos pani przewodniczącej Iwonie Śledzińskiej-Katarasińskiej, przewodniczącej sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu. Poinformuję tylko, że w poniedziałek, 15. grudnia, odbyła się pierwsza w Polsce Konferencja UTW, która zainaugurowała obchody 40 lat ruchu UTW. Przypomnę też, że obchody 40-lecia odbywają się i będą odbywały pod patronatem małżonki Prezydenta RP, pani Anny Komorowskiej. 30 marca w Tatrze Wielkim czeka nas II Kongres UTW, na którym będą obecni przedstawiciele 500 istniejących UTW. Jeszcze raz proszę o zapisanie tej daty w państwa kalendarzach. W tym momencie poproszę o zabranie głosu

panią przewodniczącą Iwonę Śledzińską-Katarasińską w kwestii zaproponowanego projektu uchwały.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO) – spoza składu Komisji:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, poproszę, żeby wszystkie następne konferencje nie odbywały się w poniedziałki, bo w tej Komisji są posłowie z całej Polski, współpracują z UTW, chętnie by uczestniczyli w takich spotkaniach, a w poniedziałek jest to niemożliwe.

Wracając do projektu uchwały: ponieważ tak się przyjęło, że regulaminowo Komisja Kultury i Środków Przekazu proponuje Wysokiej Izbie uchwały związane z patronatem danego roku – to są 3 patronaty. W bieżącym roku Komisja Polityki Senioralnej proponowała, aby rok 2015 był rokiem Haliny Szwarc, ale musicie państwo zrozumieć, że nasza komisja otrzymuje średnio około 12 propozycji. Jeżeli wśród nich jest Jan Paweł II, Jan Długosz i 250-lecie Polskiego Teatru Narodowego, to ja po prostu – mimo ogromnej chęci – nie byłam w stanie zadbać o to, by także był to rok pani profesor Haliny Szwarc. W tej sytuacji bardzo dobrym wyjściem jest podjęcie uchwały okolicznościowej. I – jak wszystko na to wskazuje – inicjatorem będzie Komisja Polityki Senioralnej, która skieruje projekt uchwały do Marszałka Sejmu, marszałek nada numer druku, a druk wróci do komisji kultury. A ponieważ – trochę wbrew swojej woli i chęciom – staliśmy się komisją uchwał i wniosków, to daje nam to także pewne doświadczenie, jak można traktować tego typu uchwały.

Mam propozycję, którą – przepraszam – że od razu ją zgłaszam, bo sądzę, że na tym etapie należy ją rozstrzygnąć. Staramy się, zwłaszcza wtedy kiedy komisja kultury ma na to jakiś wpływ, aby te uchwały były zwięzłe. Uchwały nie pełnią roli edukacyjnej. Taką rolę może pełnić poseł-wnioskodawca, czy sprawozdawca komisji, który w uzasadnieniu rozwija temat bardzo głęboko. Natomiast – jak państwo wiecie – czytanie rozwlekłego tekstu uchwały – powoduje, że sala wpada w znużenie, różnie reaguje, nie słucha. I to jest pierwsze. Wobec tego moja propozycja wstępna, bo – oczywiście – komisja kultury także może dokonać zmian w tym projekcie, tyle tylko, że jeśli komisja kultury dokona tych zmian, nie może już ingerować w uzasadnienie. A moja propozycja sprowadzałaby się do tego, by zrezygnować z 2., 3. i 4 akapitu tekstu uchwały i przerzucić je do uzasadnienia. Wtedy sama uchwała będzie zwięzła, a treści, które tu były pierwotnie, nie zginą. Jeśli by jednak ten zabieg wykonano w komisji kultury, to już nie można by tego dopisać do uzasadnienia. I tylko dlatego prosiłam o głos, żeby na wstępie rozstrzygnąć ten problem. Powtarzam: rezygnujemy z 2, 3, 4 akapitu, prezentujemy postać pani profesor, mówimy o dynamicznym rozwoju UTW, i ostatecznie wyjaśniamy powody upamiętniające panią profesor. Nad stylistyczną stroną możemy jeszcze pracować w komisji kultury, natomiast chodzi o to, by z Komisji Polityki Senioralnej uchwała wyszła w nieco innej formie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję pani przewodniczącej za konstruktywne podejście do propozycji naszej Komisji. Jestem gotowy wprowadzić te propozycje zmian, które pani przewodnicząca zaproponowała. Może rzeczywiście zrezygnujemy z 2, 3 i 4. akapitu. Ale zrezygnujemy także z części akapitu 1, który zawiera element biograficzny, który możemy przenieść do uzasadnienia. Rezygnujemy więc z treści uchwały od słów: „Odznaczona orderem wojskowym” do zakończenia 4 akapitu „...na poziomie krajowym i lokalnym”. I te elementy przenosimy do uzasadnienia. Czy taka konstrukcja – zdaniem pani przewodniczącej – byłaby akceptowalna dla Komisji Kultury i Środków Przekazu?

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO) – spoza składu Komisji:

Mało tego, nawet mam zaznaczone pierwotnie u siebie to, co pan przewodniczący proponował. Ale nie wiedziałam, czy *Virtuti Militari*...

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Jest takie powiedzenie po angielsku: *Great minds think alike*...

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO) – spoza składu Komisji:

Absolutnie tak. Myślę, że wtedy już nie powinno być jakichkolwiek problemów.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Fantastycznie. Chciałbym także przywitać przedstawicieli UTW im. pani Haliny Szwarc, najstarszego uniwersytetu. Chciałbym również podziękować państwu za pracę przy redakcji tego tekstu, w tym uzasadnienia i treści uchwały. To było bardzo ważne wsparcie dla nas. Liczę, że przyjęcie tej uchwały w sposób właściwy uhonoruje panią profesor. Chcielibyśmy z panią przewodniczącą Iwoną Katarasińską, aby przyjęcie tej uchwały nastąpiło już na początku r. 2015. Proponujemy, żeby Komisja dziś przyjęła ten projekt uchwały. O głos poprosiła pani profesor Hrynkiewicz.

Poseł Józefa Hrynkiewicz (PiS):

Chciałabym zaproponować, żeby w imieniu Komisji uchwałę tę nadal procedował i przedstawił Sejmowi pan przewodniczący Michał Szczerba.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że propozycja jest taka, żebym był przedstawicielem komisji, która przedstawi ten projekt na komisji właściwej, czyli Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Czy ktoś z państwa posłów ma głos odmienny? Może więc przyjmijmy najpierw projekt uchwały. Czy ktoś z państwa jest przeciwny projektowi uchwały Komisji w sprawie upamiętnienia profesor Haliny Szwarc w związku z 40. rocznicą powstania pierwszego w Polsce Uniwersytetu Trzeciego Wieku? Nie widzę. Czy ktoś jest przeciwny wyborowi przedstawiciela, którego zaproponowała pani przewodnicząca Hrynkiewicz? Dziękuję. W związku z powyższym zamykamy punkt 2 porządku dziennego.

Przechodzimy do punktu 3, bardzo ważnego, którym jest przyjęcie pracy Komisji od 1 stycznia do 31 lipca 2015 r. Jak już powiedziałem na początku posiedzenia, dziś odbyło się spotkanie prezydium – bardzo długie, bo 1,5-godzinne, którego efektem jest projekt planu pracy Komisji. Szanowni państwo, plan nie jest bardzo długi, jest jedna poprawka pana posła Tadeusza Tomaszowskiego, o której później powiem.

Chciałbym bardzo podziękować panu prof. Bogdanowi Samolińskiemu, który jest dzisiaj z nam, był także na posiedzeniu prezydium Komisji i wniósł bardzo istotny wkład w plan pracy naszej Komisji. Generalnie: w styczniu chcielibyśmy zająć się tematem bardzo istotnym, bo wyzwaniem współczesnej geriatry i gerontologii w Polsce. To jest temat bardzo ważny, ponieważ pani premier Ewa Kopacz w swoim exposé zapowiedziała powstanie Instytutu Geriatrii. Chcielibyśmy monitorować powstawanie tego nowego instytutu badawczego, ale – mam nadzieję – Komisja wypracuje też swoje rekomendacje dotyczące tego problemu.

W kolejnym posiedzeniu, w styczniu, w związku z rozpoczęciem konkursów kilku programów dotyczących osób starszych – ASOS, FIO (które swój nabór rozpoczęło już w grudniu), programy w ramach EFS – chcielibyśmy, by minister pracy przedstawił nam swoją informację w tym zakresie. Chcielibyśmy się także dowiedzieć, jak wyglądają prace nad rządowym programem WIGOR 2015-2020, który również dotyczy zapowiedzi z exposé, czyli dziennych domów pobytu i klubów seniora. Na ten cel są już zapisane środki w projekcie budżetu państwa, który – mam nadzieję – wszyscy dzisiaj przyjmijmy.

W lutym chcielibyśmy wrócić do tematu projektu ustawy o rencie dożywotniej. Przypomnę, że mamy już uchwaloną ustawę o dożywotniej hipotece. Renta dożywotnia jest kolejnym ważnym instrumentem finansowym, który powinien zostać uregulowany, tak by w sposób maksymalnie istotny chronić bezpieczeństwo osób starszych, które decydują się na rentę dożywotnią w zamian za posiadany lokal mieszkalny.

Istotnym tematem będzie też informacja ministra pracy i polityki społecznej oraz ministra zdrowia na temat rozwiązań opiekuńczo-leczniczych dostosowanych dla potrzeb osób starszych oraz dostępności do usług ochrony zdrowia. Tutaj o informacje będziemy prosić: Ministerstwo Zdrowia oraz Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.

Kolejny temat, którym chcieliśmy się zająć – i tu znów do współpracy zaprosimy panią przewodniczącą Iwonę Śledzińską-Katarasińską – dotyczy bardzo ciekawej książki RPO, dotycząca mówienia o starości. Chcielibyśmy zaproponować temat: „Mówienie i myślenie o starości. Obraz seniora w mediach”. Posiadamy bardzo pogłębiony materiał, który jest wynikiem dyskusji przeprowadzonej w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich,

z udziałem wielu ekspertów, językoznawców, przedstawicieli świata mediów. Chcielibyśmy na to posiedzenie zaprosić panią rzecznik, przedstawicieli Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz – co oczywiste – przedstawicieli Komisji Kultury i Środków Przekazu.

Kolejny ważny punkt, zaproponowany przez panią profesor Hrynkiewicz dotyczy sytuacji dochodowej osób starszych. Chcielibyśmy zanalizować tę sytuację razem z ministrem pracy, prezesami: ZUS-u i KRUS-u. Porządek tego posiedzenia uzupełnimy też o zaproponowany przez pana posła Tomaszewskiego punkt, dotyczący informacji ministra pracy i polityki społecznej, dotyczącej zasiłku pielęgnacyjnego, dla osób, które ukończyły 75 rok życia. Jeżeli państwo, członkowie Komisji wyraziliby zgodę, to dołączymy ten punkt jako uzupełnienie do posiedzenia marcowego.

Kolejne ważne posiedzenie w marcu to założenia ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, która dotyczy i porad prawnych, i informacji prawnych. Wczoraj odbyłem spotkanie z ministrem sprawiedliwości, panem Cezarym Grabarczykiem i wiem, że jest już gotowy projekt ustawy w tym zakresie. W marcu ma szansę trafić do Sejmu, więc chcielibyśmy, aby te założenia zostały przedstawione naszej Komisji, a także uwzględniały problematykę osób starszych, które w tym zakresie będą głównymi beneficjentami tych nowych regulacji prawnych. Także na tym posiedzeniu będziemy chcieli, aby RPO oraz Pełnomocnik Rządu ds. Równego Traktowania przedstawili nam informację na temat przestrzegania praw osób starszych i podejmowanych inicjatyw oraz działań na ich rzecz.

Także w marcu chcielibyśmy dokonać wstępnej oceny funkcjonowania o odwróconej hipotezie. To będzie już kwartał po grudniowym wejściu ustawy w życie. Chcielibyśmy także skoncentrować się na temacie: osoby starsze jako klienci instytucji finansowych, bezpieczeństwo finansowe seniorów. Pragniemy zaprosić na to posiedzenie nie tylko przedstawicieli Ministerstwa Finansów, ale także – Komisję Nadzoru Finansowego, czy Związek Banków Polskich.

W kwietniu chcielibyśmy zaproponować – być może jest to także wspólny temat dla Komisji Kultury i Środków Przekazu i Komisji Polityki Senioralnej – informację ministra kultury i dziedzictwa narodowego na temat aktywności osób starszych w obszarze kultury. I kolejny postulat, który moglibyśmy rozwinąć i wspólnie przygotować, też pochodzi z ekspozycji pani premier – Program „Kultura dostępna”.

W maju chcielibyśmy kontynuować temat innowacyjnej medycyny, dotyczącej osób starszych – „Zdrowe starzenie się – wyzwanie dla innowacji. Polityka senioralna a zaspokajanie potrzeb osób starszych oraz utrzymanie ich przy zdrowiu. Rola innowacyjnych technologii w opiece nad seniorem”. Także chcielibyśmy rozwinąć cały duży obszar telemedycyny i teleopieki.

Kolejny element w maju, to aktywizacja zawodowa osób 50+ i zarządzanie wiekiem. Społeczne uwarunkowania i konsekwencje niskiej aktywności zawodowej osób 50+ oraz rozwiązania służące jej zwiększeniu. Przypomnę, że istnieje rządowy program „Aktywności Osób Starszych 50+ Solidarność Pokoleń”. W tym zakresie chcielibyśmy również poprosić MPiPS o aktualną informację.

Kolejny temat zaproponowany przez państwa to dialog międzypokoleniowy oraz dyskryminacja ze względu na wiek. To przedmiot badań dla RPO ale pewnie też pełnomocnika rządu ds. Równego Traktowania. Duży blok tematów, związany z ochroną zdrowia, który sformułowaliśmy na dzisiejszym posiedzeniu prezydium Komisji – jako ochrona zdrowia wobec wielkich zespołów geriatrycznych. Tutaj będą się znajdowały wszystkie choroby cywilizacyjne i choroby wieku podeszłego. Chcielibyśmy to posiedzenie zorganizować w zespołach tematycznych.

I ostatni temat, czyli aktywność społeczna osób starszych w samorządzie terytorialnym. Przypomnę, że 30 listopada weszły w życie nowe przepisy o samorządzie gminnym, które umożliwiają powstawanie gminnych rad seniorów – możliwe w ponad pół roku od momentu ustanowienia tych nowych przepisów. Tych rad powstało już kilkadziesiąt w całym kraju. Zostało także przygotowane opracowanie na rzecz seniorów, które przygotowało Towarzystwo Inicjatyw Twórczych ę, pod patronatem RPO.

Chcielibyśmy w lutym zorganizować także konferencję, nad którą już przyjęliśmy patronat – to Ogólnopolska Konferencja Rad Seniorów „Zoom na Rady Seniorów- diagnoza i wyzwania”. W marcu planujemy Konferencję „Starsze Miasto”, które będzie

dotyczyło różnych zagadnień związanych z samorządem, partycypacji osób starszych, przestrzeni publicznej i mieszkalnictwa, infrastruktury komunalnej, bezpieczeństwa i relacji międzypokoleniowej. To jest wstępny plan pracy, który chcielibyśmy zaproponować panu marszałkowi, zgodnie ze zobowiązaniem, które musimy wykonać do 18 grudnia.

Czy ze strony państwa posłów są jeszcze jakieś propozycje, uwagi do przedstawionego planu pracy? Bardzo proszę, pani przewodnicząca Katarasińska.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO) – spoza składu Komisji:

To nie jest propozycja. Chciałam tylko powiedzieć, że przyszedłam tu z posiedzenia prezydium mojej Komisji, które trwało 2 godziny. I tam pojawił się temat kultury dostępnej, przy czym w szerszym zakresie – nie tylko w odniesieniu do seniorów, ale i do osób niepełnosprawnych, mieszkańców małych miejscowości. I właściwie prezydium z niego zrezygnowało. Ale jeśli jest taki temat w tej Komisji, i dotyczy seniorów, to jeśli to będzie tylko możliwe, to wprowadzimy to jako element wspólnego posiedzenia. Ale tylko w tym wycinku. Nasza propozycja była za szeroka, bałam się też, że nie będziemy w stanie zdobyć stosownego materiału, na tyle bogatego, by móc nad nim dyskutować. Ale sądzę, że tutaj to się uda. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję za tę propozycję – deklarację. Pani poseł Maria Nowak i pani przewodnicząca Hrynkiewicz.

Posel Maria Nowak (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo. W zasadzie mam pytanie do pana przewodniczącego. Projekt planu pracy Komisji jest na pewno bardzo ambitny, a tematy – są bardzo ważne. Ale mam pytanie: jak to będzie wyglądało od strony organizacyjnej. Ponieważ w styczniu mamy tylko jedno posiedzenie Sejmu, a – dwa tematy. Czy pan przewodniczący proponuje, by je łączyć na jednym posiedzeniu, czy w czasie jednego posiedzenia zorganizować dwa posiedzenia Komisji? W marcu – mamy aż cztery tematy – wszystkie ważne. Jak to będzie wyglądało od strony organizacyjnej? Chciałabym to wiedzieć. Czy może przewiduje się posiedzenia Komisji w tygodniach nie sejmowych? Dobrze by było, żeby pan przewodniczący powiedział, jak chce ten ambitny plan zrealizować. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Może rzeczywiście przedstawię to tak, jak widzi to prezydium Komisji, nie wprowadzając jeszcze tych dat do planu pracy. Chciałbym, żeby na razie miał on charakter bardziej elastyczny. W dniu 14 stycznia odbędzie się posiedzenie Komisji dotyczące informacji ministra pracy i polityki społecznej w zakresie programów na rzecz osób starszych. Natomiast 15 stycznia – wysłuchamy informacji nt. współczesnej geriatrici. O rencie dożywotniej będziemy mówić 5 lutego, o godz. 11.00; a w dniu 19 lutego wysłuchamy informacji o rozwiązaniach opiekuńczo-leczniczych. Mamy to rozpisane na konkretne dni. Jeśli państwo tego sobie życzą, proponujemy konkretne daty, z pełną świadomością, że ten plan będzie mógł ulegać zmianom. Mam nadzieję, że usatysfakcjonowałam panią poseł. Tak? Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca Hrynkiewicz.

Posel Józefa Hrynkiewicz (PiS):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. Proponowałabym, by w drugim posiedzeniu majowym dodać kategorię 60+. Wiek emerytalny został wydłużony. W stosunku do mężczyzn realizuje się on bardzo szybko – 67 lat, w stosunku do kobiet – powoli. Pojawia się problem bardzo poważny, bo patrząc na wskaźniki aktywności – są one bardzo niskie. I w tym zakresie programów nie ma, choć są bardzo potrzebne.

Teraz – w sprawie spotkania kwietniowego. Zaprosiłabym na nie także Krajową Radę Radiofonii i Telewizji. Musimy pamiętać, że w Polsce jest około 2 mln ludzi w wieku podeszłym, którzy już nie wychodzą z domu. Z różnych powodów – przede wszystkim z niezdolności do samodzielnej egzystencji. I myślę, że dobrze by było, żeby jakiś program radia czy telewizji publicznej uwzględnił to, że ci ludzie mają prawo do innych programów, niż dotychczas robi to publiczne radio i telewizja. Myślę, że warto o tym

porozmawiać, żeby było takie pasmo np. w II programie radia, przewidujące czytanie dobrej literatury, którą radio ma nagrane, czy teatrów TV – takich rzeczy, które rzeczywiście byłyby istotne.

I jeszcze pierwsze spotkanie czerwcowe. Trzeba by było spotkać się nie tylko z Ministerstwem Zdrowia, ale także z NFZ. Bo trzeba chyba wprost powiedzieć o dostępności usług ochrony zdrowia dla ludzi starszych. Wtedy będzie mowa także o kolejkach, które są tak bardzo wydłużone dla osób starszych. To jest niedopuszczalne. Dobrze, że jest to już u pana przewodniczącego dopisane.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję. Rozumiem, że jeszcze w sprawach kultury.

Posel Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO) – spoza składu Komisji:

Tak, w sprawie tego zaproszenia. Jeżeli oczywiście zapraszać, to nie Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, ponieważ każdy nadawca publiczny jest autonomiczny w kształtowaniu programu. Takie jest prawo, i słusznie, że jest. Jeżeli więc, to można zaprosić prezesa TVP i prezesa publicznego radia. Myślę nawet, że to będzie z korzyścią, dlatego, że zarówno jeden i drugi będzie mógł wskazać – a zwłaszcza prezes PR – na absolutnie znakomitą i bogatą ofertę programową. Tylko tyle, że ta informacja może się zbyt słabo przebijać, co z kolei mogłoby być postulatem Komisji, by w majowej autopromocji nadawców, prezentowali określone typy programów. Zaprosimy tych, którzy rzeczywiście za program odpowiadają.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękujemy. Wprowadzamy do przedstawienia informacji także prezesów TVP i PR. Pan profesor Samoliński.

Stały ekspert Komisji prof. Bolesław Samoliński:

Nie mam uwag do samego programu, tylko do osób zapraszanych. Sugerowałbym, żeby do tematu dotyczącego sytuacji dochodowej osób starszych, zaprosić także minister gospodarki, m.in. ze względu na to, że są to miejsca pracy w tzw. srebrnej gospodarce. Zastanawiam się też, czy nie warto zaprosić Pracodawców RP, którzy nad tą polityką zatrudnienia osób w wieku podeszłym też zaczęli pracować. Myślę, że warto by było, żeby pojawił się przedstawiciel ministra nauki ale też – Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, bo tam zrealizowano program od nauki do praktyki. To samo dotyczy aktywizacji osób w wieku osób 50+. Zaś tam, gdzie mówimy o dostępności do opieki geriatrycznej, koniecznie powinni się stawić przedstawiciele NFZ. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Szczerba (PO):

Panie profesorze, przyjmujemy wszystkie pana uwagi. Czy ktoś z państwa posłów ma jakieś uwagi? Jeżeli nie, rozumiem, że Komisja przyjęła plan pracy na okres od 1 stycznia do 31 lipca. Szanowni państwo, chciałbym serdecznie podziękować. To jest ostatnie posiedzenie w tym roku, więc chciałbym złożyć życzenia wszystkiego dobrego na święta Bożego Narodzenia, dobrego roku 2015 dla polityki senioralnej. Myślę, że to będzie wyjątkowy rok i bardzo liczę na państwa współpracę. Wszystkiego najlepszego. Dziękuję. Zamykam posiedzenie.